

Na Kumu so v zahvalo za globoko, neomajno vero preprostih pastirjev posvetili posebno čast vsem trem. Do leta 1961 sta vrh krasili cerkvi sv. Neže in sv. Jošta. Odtlej (na mesto cerkve sv. Jošta so postavili TV oddajnik) si svetnika delita mesto v skupni cerkvi. Med njima je že iz Kostanjevice tlela posebna neuslišana ljubezenska iskrica. Dan danes se jima je vredno priporočiti za uslišano in srečno ljubezen. Sv. Jernej domuje v kapeli na Štajersko smer odprtem delu Kuma, kamor se je torej rešil s tropom ovčic. Najštevilčnejše romanje na Kum je bilo in ostaja ravno za god sv. Jerneja.

Iz Dolenjske so prihajali že petek in soboto ter med potjo in na samem Kumu tudi prespali. Iz Šentrupert na Dolenjskem so prihajali v procesijah. Imeli so običaj, da so ob prvem pogledu na Kum v travo zapičili vejico. Vsakih sedem let še dandanes romarji iz Kostanjevice na Krki prinesejo sv. Neži v cerkvo na Kumu novo sešito obleko

SPOŠTOVANI OBISKOVALEC,
 ROMAJ Z NAMI PO NEŽINI POTI
 IZ SOPOTE NA VRH KUMA.
 LE DVE VRI JE HODA,
 A VSEENO BOŠ SPOZNAL
 CERKVE IN ZNAMENJA,
 SE POTOPIL V GOZD,
 SLIŠAL ŽVBORENJE SOPOTE
 TER SI OBRISAL OČI Z NEŽINIMI
 SOLZAMI NA SOLZICAH.
 PRIDI, PRIDI K NAM NA KUM !

Založil: Študijski krožek Sopota in Športno društvo Sopota
 Tekst in fotografije: Tatjana Kavšek, Jože Prah, Jože Potrpin in Bojan Sumrak

Informacije: ŠD Sopota: 031 472 499,
 ŠK Sopota 031 813 468
 Tisk: SOLO tiskarna Sevnica
 Tisk omogočili: Občina Zagorje,
 Zavod za gozdove Slovenije in KS Podkum

V Kostanjevici na Krki se je v času hudih voda, ki so poplavljalje skromne in delovne dolenjske kmete in njihov pridelek, rodilo skromno, dolenjsko dekle z imenom Neža. Kot mlado bogaverujoče dekle, je dan za dnem hodila molit na skalo sredi reke, da bi jih Bog obvaroval tega gorja. Nekega dne je Neža, med

klečanjem in molitvijo na skali sredi reke slišala tihi glas iz Kuma: »Kom, kom...«, ki ji je velel: »Pridi, pridi...«. In od takrat ima Kum tudi svoje ime, ki izvira iz latinščine. Neža je poslušala glas, se odrekla svojim dobrinam in se s svojo kravico odpravila v odrešenje svojega rodnega kraja na mogočni Kum. Za njo so ostali le, proti Kumu obrnjeni vtisi njenih kolen v skali, na sredi reke Krke. V Kumskem pogorju je ostala in živela kot odrešenica Kostanjevice na Krki pred hudimi poplavami.

Neži se je na poti pripetila huda nesreča, saj ji je krava zgrmela v prepad nad Selami (danes Borovak pri Podkumu). Pastirica Neža je tako bridko jokala, da je krava okamenela. Iz te skale pa še dandanes solzijo Nežine solze. Od tod ime

Solzice sv. Neže, ki imajo posebno zdravilno moč zoper bolezni oči.

V času gorja in hudobije polnih Turških upadov sta v Kostanjevici na Krki skupaj živela in delala marljiva pastirja Jošt in Jernej, ki sta skrbela za nepreštevno čredo ovac. Spoznala sta, da morata skupaj s čredo iznajdljivo bežati iz rodne Kostanjevice, če jo želita rešiti in pripeljati na varno.

Čredo sta gnala severozahodno po Dolenjski, proti mogočnemu kumskemu pogorju. Tu sta srečala rojakinjo, prelepo dekle z imenom Neža, ki je dodobra poznala skrivne koticke v naravi ter bolj ali manj ugodne vremenske razmere.

Pomagala jima je po najprimernejši poti proti Kumu in ju usmerila čez reko Savo proti Štajerski. Nad Malim Kumom je Neža omagala.

Pobožno je pokleknila na skalo in molila, da bi se ovčke s pastirjema srečno rešile. Nežo so ujeli Turki in ker ni hotela izdati, kje je trop ovčic so ji kruto odsekali glavo. Tudi tu je v skali, kjer je klečala ostal odtis njenih drobnih kolen. Dobri ljudje so bogaverujoči pastirici postavili kapelico sv. Neže, ki še dandanes spominja na te dogodke.

Čredo ovčic sta Jernej in Jošt gnala naprej, a močno za petami so jima bili Turki. Tudi Joštu so pojenjale moči. Padel je v njihove roke, a jih zavrnil, češ da je trop že čez Savo in se tako sam vrača nazaj, kjer mu pot med številnimi skalami otežuje gosta megla. Turki so ga usmrtili na mestu, kjer danes stoji kapelica v čast sv. Joštu.

